

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821200298
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5821200298.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti C.: L., nar. XX.XX.XXXX, E., nar. XX.XX.XXXX, G., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX a Q., nar. XX.XX.XXXX, maloleté deti bytom u rodičov, maloleté deti v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, deti rodičov: matky- M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., B. XXX/XX, a otca- Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., B. XXX/X, v konaní o návrhu matky maloletých detí na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom a nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom rozsahu:

I. Otec maloletých detí Q. C., nar. XX.XX.XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. L. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne, na výživu mal. E. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne, na výživu mal. G. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne, na výživu mal. V. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne, a na výživu mal. Q. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

II. Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

III. Neodkladné opatrenie bude t r v a ť do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/1/2021.

odôvodnenie:

1. Návrhom na úpravu práv a povinností k maloletým deťom a návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.02.2021, ktorý bol súdu doručený dňa 22.02.2021, matka maloletých detí žiadala, aby súd okrem rozhodnutia vo veci samej, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti zverí do jej osobnej starostlivosti, a to na čas až do rozhodnutia vo veci samej a otec maloletých detí bude zaviazaný prispievať na výživu maloletému L. sumou 80,- Eur mesačne, na výživu maloletému E. sumou 80,- Eur mesačne, na výživu maloletej G. sumou 80,- Eur mesačne, na výživu maloletému V. sumou 80,- Eur mesačne a na výživu maloletému Q. sumou 80,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám počnúc dňom doručenia neodkladného opatrenia na čas až do rozhodnutia vo veci samej.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že s otcom maloletých detí sú manželia od roku 1997, pričom za trvania manželstva sa im narodil okrem maloletých detí vyššie uvedených aj syn Q., ktorý je už dospelý. Ich manželstvo stále trvá, pričom návrh na rozvod bude navrhovateľka riešiť cestou právnej pomoci centra v E.. Ďalej uviedla, že spolu s deťmi a manželom žije v rodinnom dome v obci J.. Správanie manžela je agresívne a starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje iba navrhovateľka, ktorá robí nákupy, stará sa o zabezpečenie stravy a všetky výdavky, ktoré sú spojené s chodom domácnosti zadávaže jedine ona. Manžel sa na týchto výdavkov odmieta podieľať, pričom jej pomáha

najstarší už dospelý syn, resp. si peniaze niekde požičiava. Navrhovateľka taktiež uviedla, že voči manželovi sú vedené exekúcie a má obavu, aby do budúcnosti túto situáciu zvládla, nakoľko jej príjem je nižší ako výdavky. Nakoľko manžel sa odmieta podieľať a prispievať finančne na domácnosť, žiada o vydanie neodkladného opatrenia.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 01.03.2021 podanej v rámci šetrenia pomerov mal súd preukázané, že maloleté deti bývajú spoločne so svojimi rodičmi vo viacpodlažnom dome, ktorý je v rekonštrukcii a vo vlastníctve manželov. V tomto čase sa prevažne vykuruje len obývačka a 2 detské izby kvôli nedostatočnej zásobe paliva. V domácnosti sa vyskytuje znížená hygiena bývania. Matka maloletých detí pracuje v spoločnosti Z. na trojzmennú prevádzku. Mesačná príjem matky tvorí cca 580,- Eur a prídavky na 5 detí. Medzi bežné výdavky matka uviedla výdavky na elektrinu 100,- Eur mesačne, internet 60,- Eur mesačne, mobil 75,- Eur mesačne, strava 300,- Eur mesačne a úver 323,- Eur. Matka uviedla, že zapájanie sa do chodu domácnosti zo strany otca je pasívne. Vzhľadom k tomu, že domácnosť vedie prevažne matka ich príjem nepostačuje na pokrytie výdavkov. Zisťovanie zo strany otca maloletých detí sa kolízny opatrovník pokúsil aj telefonickým rozhovorom, nakoľko otec maloletých detí sa v čase šetrenia nenachádzal v mieste trvalého bydliska a odišiel za prácou do K.. To sa však aj napriek opakovaným možnostiam skontaktovania sa s otcom nepodarilo uskutočniť. Pokiaľ ide o maloleté deti, mal. L. ukončil povinnú školskú dochádzku a je zaradený do evidencie nezamestnaných na ÚPSVaR v G.. Maloletý E. je študentom X. ročníka A. A., tesár. M. G. je žiačkou X. ročníka na ZŠ s MŠ v J.. Maloletý V. je žiakom X. ročníka na ZŠ s MŠ v J. a maloletý Q. navštevuje O. ročníka na ZŠ s MŠ v J.. Kolízny opatrovník na záver uviedol, že odporúča návrhu matky vyhovieť, nakoľko je v záujme maloletých detí.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení účinnom od 1.7.2016 (ďalej len „CMP“), na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenia bude trvať len po určený čas.

Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 363 ods. 1 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v platnom a účinnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

5. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t.j. keď je priamo ohrozená jeho výživa, alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a potreba bezodkladne upraviť pomery alebo existencia obavy, že exekúcia bude ohrozená.

6. Neodkladné opatrenie je teda prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu za účelom rýchlej úpravy pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Ako už bolo uvedené vyššie k nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťaťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa. Zmyslom právnej úpravy formou takýchto opatrení v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, pričom vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

7. V danom prípade mal súd z rodného listu maloletých detí z č.l. 3 až č.l. 7 preukázané, že mal. deti L., E., G., V. a Q. pochádzajú z manželstva účastníkov konania. Rovnako mal súd z vyjadrenia kolízneho opatrovníka osvedčené, že matka spolu s maloletými deťmi a otcom žijú v spoločnej domácnosti v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve rodičov maloletých detí. Súd mal rovnako osvedčené, že matka je zamestnaná v spoločnosti Z. N., s.r.o, v G., pričom vymeriavací základ v období 12/2020 bol 1058,63 Eur. Jej mesačný príjem je cca 850,- Eur mesačne v čistom. V neposlednom rade mal súd z osvedčené, že maloleté deti G., V. a Q. sú žiakmi Základnej školy s materskou škodou J. a maloletý E. je študentom X ročníka A. A..

8. V časti neodkladného opatrenia, ktorým matka žiadala mal. deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti, súd návrh matky ako nedôvodný zamietol, nakoľko mal z doteraz osvedčeného skutkového stavu preukázané, že mal. deti sa nachádzajú v osobnej starostlivosti matky, pričom matka súdu nepreukázala, žeby medzi ňou a otcom mal. detí ohľadne tejto skutočnosti existoval nejaký spor. Vzhľadom ku skutočnosti, že s poukazom na ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, súd vzhľadom na neexistenciu sporu a teda aj neexistenciu bezodkladnej potreby úpravy daných pomerov v tejto časti návrh matky ako nedôvodný zamietol.

9. Pokiaľ ide o výšku výživného matka maloletých detí v rámci nariadenia neodkladného opatrenia navrhovala zaviazat' otca k plateniu výživného v sume po 80,- Eur mesačne na každé maloleté dieťa, a to z dôvodu, že otec na ich výživu nijakým spôsobom neprispieva. Neodkladným opatrením v zmysle § 366 CMP možno nariadiť platenie výživného len v nevyhnutnej miere, teda nie v takom rozsahu, ako to umožňujú možnosti, schopnosti a majetkové pomery výživou povinnej osoby, ktorých prešetrovanie presahuje rámec dokazovania vo veci nariadenia neodkladného opatrenia. Výživné v zmysle citovaného ustanovenia je určené na uspokojovanie základných osobných a životných potrieb výživou oprávnenej osoby, nie je teda rozhodujúce, či výživou povinný je schopný platiť aj vyššie výživné. Výživné priznané neodkladným opatrením má teda len nevyhnutnú mieru jeho plnenia pre oprávnenú osobu a má postačovať na uhrádzanie základných životných potrieb (strava, ubytovanie, lieky, hygiena). Za výživné v nevyhnutnej miere nie je možné automaticky a paušálne považovať minimálne výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona (aktuálne 29,42 Eur). Pri posudzovaní výšky výživného, ktoré má byť uložené povinnému platiť pri nariadení neodkladného opatrenia je vždy nevyhnutné zohľadniť konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu rozhodujúce pre určenie výšky výživného.

10. V danom prípade pri určení výšky nevyhnutného výživného súd vychádzal z veku mal. detí a z ich predpokladaných nevyhnutných odôvodnených potrieb zodpovedajúcich veku detí, aj vzhľadom na výdavky, ktoré matka uviedla pred kolíznym opatrovníkom (správa zo šetrenia č.l. 16). Z doteraz osvedčeného skutkového stavu bolo osvedčené, že otec na výživu detí pravidelne neprispieva, pričom

z odpovede na lustráciu zo sociálnej poisťovne vyplýva, že otec v čase spracovania žiadosti, t.j. 23.02.2020 nepoberá žiadne dávky. Zo správy podanej kolíznym opatrovníkom však vyplýva, že otec maloletých detí sa v čase šetrenia nenachádzal na drese trvalého bydliska ale odišiel za prácou do K.. Za daného stavu tak súd určil nevyhnuté výživné v sumách po 50,- Eur na každé mal. dieťa, keď vychádzal ako už bolo vyššie uvedené z výdavkov, ktoré matka špecifikovala a z veku mal. detí, pričom vo zvyšku návrh matky zamietol. V ďalšom, v konaní o úpravu rod. práv a povinností k mal. deťom, ktoré matka iniciovala, bude súd zisťovať majetkové pomery na strane otca, ako aj jeho možnosti a schopnosti dosahovať reálny príjem a v závislosti od zistení ďalej určí konečnú výšku výživného.

11. Súd zaviazal otca k plateniu výživného od doručenia neodkladného opatrenia s poukazom na ust. § 332 ods. 1 CSP.

12. Matka spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia iniciovala aj konanie vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, a preto toto neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia tohto konania (§330 ods. 1 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku I. a II. možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku III. odvolanie nie je prípustné.
(357 CSP a contrario)

Podľa § 363 a § 364 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 332 ods. 1 CSP).